

De pop van de pijpbloemvlinder

Tekst en foto's:
Bert van Rijsewijk

De zuidelijke pijpbloemvlinder.

1. De rups eet niet meer, zwerft een paar dagen door zijn woning ten teken dat hij toe is aan de verpopping. De rups kiest een plek op het takje en spint er een matje waar straks het achterlijf van de pop wordt verankerd met behulp van een aantal haakjes.

Het geslacht *Zerynthia* (pijpbloemvlinders) uit de familie van de Papilionidae (grote pages) wordt in Zuid-Europa vertegenwoordigd door vier soorten: zuidelijke pijpbloemvlinder *Zerynthia polyxena*, spaanse pijpbloemvlinder *Zerynthia rumina*, oostelijke pijpbloemvlinder *Zerynthia cerisyi* en de kretapijpbloemvlinder *Zerynthia cretica*.

Prachtige vlinders die zich onder andere onderscheiden door vorm van de pop: een staande pop met een verbinding naar de kop van de pop waar een aantal haakjes zitten voor de verankering. Je zou het een semigordelpop kunnen noemen.

Afgelopen voorjaar 2011 in de Var, Zuid-Frankrijk heb ik een volwassen zwervende rups van de zuidelijke pijpbloemvlinder meegenomen om foto's van te maken van de verpopping. Als verblijf dient een doormidden geknipte plastic waterfles met daarin wat voedsel voor de rups en een takje om tegen te verpoppen. Dit wijkt af van de natuurlijke situatie, waarin de rups meerdere samengestelde draden vanaf het takje naar de omgeving spint om de omringende vegetatie naar zich toe te halen. Dit doet hij waarschijnlijk ter bescherming en het levert natuurlijk extra verankering van de pop. De verpoppende rups blijkt in staat een gordel te spinnen en direct na de laatste vervelling de haakjes aan het achterlijf in een tevoren gesponnen matje te haken. De pop lukt het vervolgens óók nog om de gordel naar de haakjes aan de kop te schuiven! ●

2. Daarna spint de rups een gordel en verpopt met als resultaat een gordelpop. Een normale gordelpop zit met buikzijde naar het takje gekeerd maar deze pop heeft zich een kwart slag gedraaid en is blijkbaar bezig de gordel naar boven te schuiven.

3. Na twee dagen is de gordel helemaal naar boven geschoven naar de haakjes aan de kop van de pop en is de uiteindelijke vorm van de pop bereikt.

Inzet: kopcremaster.